

Aan minVRO
Van dgRO

nota

Voortgangsbrief implementatie Omgevingswet derde
kwartaal 2024

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2024-0000824026

Datum

11 oktober 2024

Opgesteld door

[Redacted]

Samengewerkt met

RB, CZW en AdS

Bijlage(n)

3

Aanleiding

Met deze voortgangsbrief informeert u de Eerste en Tweede Kamer over het derde kwartaal na de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit in vervolg op de voortgangsbrieven over het eerste en tweede kwartaal van 2024. De brief bevat de voornaamste bevindingen en ervaringen over het afgelopen kwartaal als het gaat om ontwikkelingen in de implementatie en de uitvoering, en voor zover van toepassing in beleid en wetgeving. Ook wordt ingegaan op specifieke aandachtspunten van de Kamers en de stand van zaken van diverse moties en toezeggingen.

Geadviseerd besluit

- U wordt gevraagd kennis te nemen van de stand van zaken van de implementatie van de Omgevingswet.
- U wordt gevraagd akkoord te gaan met de voortgangsbrief en deze te ondertekenen voor verzending aan de Eerste en Tweede Kamer.

Toelichting

Opzet voortgangsbrief

In de kopbrief geeft u eerst een kort overzicht van de voortgang van de implementatie van de Omgevingswet, op basis van de ervaringen in het derde kwartaal van 2024. Ook geeft u aan wat uw inzet is voor de komende periode. Daarnaast gaat u in op de speerpunten van u en het kabinet en hoe de Omgevingswet (verder) kan bijdragen aan de opgaven, doelen en ambities uit het regeerprogramma. Bij de voortgangsbrief zit een bijlage die terugkijkt op de voornaamste bevindingen en ervaringen over het afgelopen kwartaal (bijlage 1) en een bijlage die vooruitkijkt op basis van de meest recente en toekomstige ontwikkelingen (bijlage 2).

De opzet van de voortgangsbrief is gelijk aan de opzet van de eerste en tweede voortgangsbrief in 2024. Deze opzet sluit aan bij de eerdere verzoeken van de Eerste Kamer en het terug- en vooruitkijken dat nodig is voor het kunnen doen van een invoeringstoets. De voortgangsbrief over het tweede kwartaal heeft tot een aantal inhoudelijke vragen uit de Eerste Kamer geleid (ingediend d.d. 1 oktober 2024). De vragen richten zich onder andere op de invoeringstoets en ontwikkelingen in de rechtspraak. De laatste stand van zaken hierop is in deze voortgangsbrief verwerkt. De daadwerkelijke beantwoording van de vragen volgt binnenkort.

In bijlage 1 neemt u de Kamers mee in de meer concrete ervaringen tijdens het derde kwartaal van 2024. Naast een aantal algemene aspecten ligt de focus in deze bijlage enerzijds op de bevindingen en ervaringen van bevoegd gezagen en uitvoeringsorganisaties, waarbij de nadruk ligt op het kunnen werken in de drie ketens (vergunningen, toezicht en handhavingsketen (VTH), de planketen en de toepasbare regel-keten). Anderzijds ligt de focus op de bevindingen van burgers, (maatschappelijke) organisaties en het bedrijfsleven waarbij de focus vooral ligt in de vraag of zij met het stelsel en het DSO (voldoende) uit de voeten kunnen. Deze verdeling past ook bij die van de invoeringstoets, waarbij zowel de effecten voor inwoners als die voor de uitvoering worden meegenomen.

Onze referentie
2024-0000824026

Datum
11 oktober 2024

In bijlage 2 gaat u in op recente en toekomstige ontwikkelingen. In deze bijlage informeert u de Kamers over de ontwikkelingen rondom gebruiksvriendelijkheid, de verdere (door)ontwikkeling van functionaliteiten in de landelijke voorziening van het DSO (DSO-LV), in het bijzonder de nieuwe STOP 1.4 standaard en het uitfaseren van de Tijdelijke Alternatieve Maatregelen (TAM's). U stuurt met deze brieven de Kamers ook de toegezegde rapportage IKT-fase 9 toe. Samen met de bestuurlijke partners wordt gekeken hoe het ketentesten volgens IKT een vaste plek kan krijgen binnen de kwaliteitsmaatregelen voor het DSO als geheel.

Aandachtspunten

Invoeringstoets Omgevingswet

In de voortgangsbrief over het eerste kwartaal van 2024 heeft uw voorganger de Kamers geïnformeerd over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de toegezegde invoeringstoets. Een invoeringstoets is een lichtvoetige bestudering van de werking van nieuwe regelgeving in de praktijk, met bijzondere aandacht voor de gevolgen voor de doelgroep en de uitvoering. De invoeringstoets wordt uitgevoerd op het vroegst mogelijke moment waarop iets nuttigs gezegd kan worden over de werking van regelgeving in de praktijk. De invoeringstoets biedt daarmee vroegtijdig inzicht in ervaren knelpunten bij de doelgroep en bij de uitvoering van beleid, zodat bijstelling nog mogelijk is. Door in de voortgangsbrieven over de implementatie van de Omgevingswet nadrukkelijk terug te kijken op ervaringen en bevindingen, wordt nuttige informatie verzameld over de werking van de Omgevingswet in de praktijk. Deze informatie, samen met de informatie die uit de ingerichte (jaarlijkse) monitoring volgt, vormen gezamenlijk input voor de invoeringstoets.

Mede naar aanleiding van recente vragen uit de Eerste Kamer, geeft u in deze voortgangsbrief een update met betrekking tot de stand van zaken over de toegezegde invoeringstoets. De voorbereidingen op de invoeringstoets zijn inmiddels ter hand genomen, waarbij nadrukkelijk de ervaringen worden betrokken die bij andere invoeringstoetsen zijn opgedaan. In de brief neemt u de Kamers mee in de voorgestelde gefaseerde aanpak van de invoeringstoets, waarbij de uitvoering van de eerste fase begin 2025 zal starten. De eerste fase is gericht op de VTH-keten, aangezien in deze keten, vanwege de over het algemeen kortere doorlooptijden, eerder meer relevante ervaringen zullen zijn opgedaan dan in de andere ketens.

Afbouw, doorontwikkeling en uitbouw van het DSO

Voor wat betreft de realisatie van de resterende afbouw is de interbestuurlijk afgesproken ambitie om in 2025 het bestuurlijk vastgestelde 'DSO-LV basisniveau' te behalen. Opgedane gebruikerservaringen, aanvullende wensen en behoeften,

stijgende kosten en beperkte ontwikkelcapaciteit maken dat deze planning onder druk staat. In deze brief informeert u de Kamers hierover. Om hierin een verantwoorde afweging te kunnen maken vinden momenteel nadere gesprekken plaats met de bestuurlijke partners, betrokken beheerpartijen en leveranciers. In het bijzonder is daarbij aandacht voor de STOP Release B (versie 1.4). Besluitvorming over eventueel een hernieuwde planning wordt in het najaar verwacht. U geeft aan de Kamers in de komende voortgangsbrieven hierover verder te informeren. Daarnaast meldt u aan de Kamers dat de oplevering van de STOP Release B (versie 1.4) naar verwachting in het najaar plaatsvindt. Dit is later dan de eerder voorziene datum (medio 2024). De reden hiervoor is dat tijdens de ontwikkeling en voorbereiding aanvullende behoeften en punten naar voren zijn gekomen.

Onze referentie
2024-0000824026

Datum
11 oktober 2024

Leverancierstestomgeving

Op de zogenaamde pre-productieomgeving van het DSO kunnen bevoegd gezagen en softwareleveranciers testen en oefenen. Aanvullend komt er – in lijn met het advies van AcICT - een integrale testomgeving voor leveranciers (de LTO). In de brief meldt u kort en feitelijk dat de Leverancierstestomgeving (LTO) later tot stand komt dan in de vorige voortgangsbrief aangegeven, in verband met de beperkte capaciteit en beschikbaarheid van deskundigen en de migratie van een digi-koppeling waarbij er afhankelijkheden zijn van andere partijen. Daarbij geeft u aan dat de planning is afgestemd met de uitvoerende partijen en aansluit op de behoefte van het werkveld.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Voortgangsbrief implementatie Omgevingswet derde kwartaal 2024, inclusief bijlagen 1 en 2 – versie Eerste Kamer	
2	Voortgangsbrief implementatie Omgevingswet derde kwartaal 2024, inclusief bijlagen 1 en 2 – versie Tweede Kamer	
3	Bijlage 3 Rapportage IKT fase 9	